

Inšpiratívne medzinárodné stretnutie odborníkov v oblasti vyučovania prvého jazyka

Ľudmila Liptáková

PdF PU v Prešově, ludmila.liptakova@unipo.sk

Na sklonku júna, keď už učitelia odpočítavajú posledné pracovné dni pred zaslúženou dovolenkou, sa v Olomouci konalo významné medzinárodné podujatie venované aktuálnym otázkam, problémom a výzvam vo vyučovaní národných jazykov. Bolo to v poradí šieste stretnutie odborníkov, ktoré sa konajú každé dva roky v rámci medzinárodnej organizácie zameranej na výskum vyučovania prvého jazyka (*ARLE – International Association for Research in L1 Education*, <https://www.arle.be>). Tieto stretnutia organizuje jedna zo špeciálnych záujmových skupín asociácie ARLE, a to skupina edukačnej lingvistiky (*EduLing – Educational Linguistics*, <https://sites.google.com/view/edulingsigarle/home>). Edukačná lingvistika je osobitnou vetvou aplikovanej lingvistiky a zaoberá sa problémami v prieniku lingvistických a pedagogických vied (v českom prostredí túto disciplínu priblížil K. Šebesta v kolektívnej publikácii *Aplikovaná lingvistika*, 2016, Karolinum). V českom a slovenskom kontexte sa zameranie edukačnej lingvistiky čiastočne prekrýva s odborovou didaktikou. Odborné stretnutia EduLing sa konajú od roku 2014 a doteraz prebehli v týchto mestách: Tallin, Estónsko (2014), Setúbal, Portugalsko (2016), Białystok, Poľsko (2018), Nijmegen, Holandsko (online, 2021) a Barcelona, Španielsko (2023).

V roku 2025 prevzala na seba náročnú úlohu zorganizovať ďalšie medzinárodné stretnutie EduLing Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci a jej Katedra českého jazyka a literatúry. Hlavným organizátorom podujatia bol Stanislav Štěpáník, aktívny člen asociácie ARLE a záujmovej skupiny EduLing. Vďaka perfektnému

zvládnutiu tejto organizačnej výzvy sa v Olomouci a v prostredí Uměleckého centra Univerzity Palackého mohla v dňoch 26.–27. 6. 2025 stretnúť tridsiatka odborníkov z jedenástich európskych krajín (Česko, Estónsko, Holandsko, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko a Španielsko). Konferencia poskytla príležitosť nielen prezentovať, ale najmä živo diskutovať otázky vyučovania prvého jazyka v rôznych národných kontextoch. Program konferencie a abstrakty príspevkov sú dostupné na <https://www.konference.kcjl.upol.cz>.

Ako ústrednú tému konferencie, ktorej rokovacím jazykom bola angličtina, organizátori zvolili vzťah medzi jazykom a komunikáciou vo vyučovaní a učení sa prvého jazyka (*L1 Teaching and Learning: Between Grammar and Communication*). To, do akej miery a akým spôsobom sa v jazykovej edukácii venovať poznávaniu jazyka resp. rozvíjaniu komunikačných spôsobilostí žiaka, je chronickým a stále nevyriešeným problémom tak v teoretickej ako v praktickej rovine. Osobitne s týmto problémom dlhodobo zápasíme v českom a v slovenskom edukačnom kontexte, ale aj v ďalších krajinách ide o intenzívne diskutovanú tému. A práve medzinárodné stretnutia odborníkov, akým bolo aj olomoucké podujatie, sú výbornou príležitosťou na konfrontáciu riešení tejto dilemy vo vyučovaní jednotlivých národných jazykov.

Rokovanie konferencie potvrdilo, že na vyriešenie optimálneho vzťahu jazyka a komunikácie vo vyučovaní a učení sa prvého jazyka nejestvuje univerzálny recept. Jednotlivé národné edukačné systémy majú špecifické historické a spoločenské pozadie, ktoré tento vzťah ovplyvňuje, a tak v niektorých krajinách je akútnejšia potreba vyučovať prvý jazyk viac komunikačne (sem patrí napr. Česko a Slovensko), kým v ďalších krajinách sa musia vyrovnávať s nedostatočným priestorom na poznávanie jazyka pri príprave žiaka na praktickú komunikáciu. Čo sa však predsa ukázalo ako spoločné nastavenie a čo zdôraznili aj predchádzajúce diskusie a početné publikácie záujmovej skupiny edukačnej lingvistiky, je funkčné vyučovanie jazyka. Zjednodušene to znamená, že jazykové učivo nemá byť izolované, samo osebe, ale má ísť o poznávanie jazyka v dialógu učiteľa a žiaka a medzi žiakmi navzájom, a, čo je dôležité, s cieľom vytvárania významov a vhodného výberu a využívania jazykových prostriedkov pri porozumení a pri tvorení textu v rôznych komunikačných kontextoch.

Treba pripomenúť, že funkčno-komunikačné vyučovanie jazyka má v československej histórii svoju významnú stopu v podobe aktivít členov Pražského lingvistického krúžku. Komunikačný prístup k vyučovaniu jazyka je takisto vedecky spracovávaný v didaktických publikáciách od 70. rokov uplynulého storočia, osobitne v prácach Marie Čechovej. Intenzívne bol a je diskutovaný aj na stránkach časopisu *Český jazyk a literatura*. Aj najnovšie didaktické iniciatívy tak v Čechách ako na Slovensku sa usilujú o naznačenie cesty k funkčno-komunikačnému vyučovaniu, napríklad v podobe komunikačnej nauky o jazyku (porov. S. Štěpáník et al., *Školní výpravy do krajiny češtiny*, 2020). Najväčšou výzvou však je, ako tento prístup transformovať do vzdelávacích programov, učebníc a do školskej praxe. Zaostávanie praxe za aktuálnou teóriou vyučovania jazyka

sa konštatuje vo viacerých národných kontextoch a rezonovalo aj v konferenčných vystúpeniach.

Premiérové podujatie asociácie ARLE konané v Českej republike organizátori využili aj na väčšiu prezentáciu českých a slovenských výskumov súvisiacich s témou konferencie. V rámci troch plenárnych prednášok preto vystúpili odborníci z Česka a zo Slovenska. Milada Hirschová z Pedagogickej fakulty Univerzity Karlovej predniesla referát zameraný na pragmatické aspekty jazykovej edukácie, v ktorom zdôraznila potrebu viesť žiakov nielen k uvažovaniu o samotnom jazyku, ale aj o jeho používaní, teda rozvíjať metapragmatické vedomie žiaka. (Nedávno vyšla vo vydavateľstve Karolinum autorkina publikácia *Metapragmatické jevy a čeština.*). Filip Smolík z Psychologického ústavu Akademie věd ČR a z Filozofickej fakulty UK sa venoval problematike mechanizmov osvojovania si gramatiky v ranom veku. Poukázal najmä na dôležitosť procesu založeného na predikciách a očakávaniach a na jeho implikácie pre explicitné učenie sa jazyka. Ludmila Liptáková z Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity analyzovala problémy a výzvy, ktorým čelí edukačné implementovanie aktuálnej lingvistickej teórie v slovenskom kontexte, aj v súvislosti s prebiehajúcou kurikulumnou reformou. Vo všetkých troch plenárnych prednáškach priamo či nepriamo zaznelo, že pre kvalitu vyučovania prvého jazyka je zásadné, aby tvorcovia národného kurikula vychádzali z výskumov jazykového vývinu dieťaťa a z aktuálnych zistení jednotlivých lingvistických disciplín. To je základným predpokladom, aby vyučovanie jazyka stavalo na prirodzenom jazykovom vedomí dieťaťa a aby sa zároveň posilňoval vzťah medzi lingvistikou a školou. Na základe tohto prístupu sa do učebníc a do školskej praxe dostanú nové zistenia o fungovaní jazyka v spoločnosti a v komunikačnej praxi individuálnych používateľov.

V rámci ďalšieho programu konferencie prezentovali odborníci z uvedených 11 krajín 24 príspevkov. Hostiteľské olomoucké pracovisko zastupovali Stanislav Štěpáník, Monika Šindelková a Hana Marešová. Ich referáty sa týkali tak obsahu ako metodiky vyučovania českého jazyka s presahom do využitia digitálnych nástrojov.

Stanislav Štěpáník vo svojom príspevku kriticky zhodnotil vzťah jazyka a komunikácie v kurikule češtiny pre základné vzdelávanie od roku 1989. Reagoval pritom na prebiehajúce revízie rámcového vzdelávacieho programu v Českej republike a na potrebu obsahovej zmeny v prospech učenia sa jazyka, nie o jazyku. Formalistické učenie sa o jazyku je totiž problémom, ktorý sa dlhodobo vyskytuje (nielen) v českom edukačnom prostredí. Práve preto je prehodenie vzťahu medzi jazykom a komunikáciou neuralgickým bodom nielen v rámci kurikulumnej reformy, ale aj dôležitou úlohou pre odborovú didaktiku a pre školskú prax.

Monika Šindelková predstavila čiastkové výsledky výskumu využívania tzv. netradičných metód vo vyučovaní češtiny. Výskum sa venuje negatívnemu javu vytvárania tzv. nových, hravých a zábavných edukačných materiálov, ktoré tvorcovia, často neodborníci, komerčne ponúkajú učiteľom v praxi. Podľa autorkinho výskumu tieto metódy a materiály neprispievajú k plneniu učebných cieľov, často nesúvisia s učebným obsahom a v konečnom dôsledku vedú k trivializácii jazykovej edukácie. V prezentácii

autorka poukázala na dôvody, pre ktoré autori tieto materiály tvoria, a to na základe ich autentických výpovedí. K dôvodom okrem finančného zisku tvorcov patrí aj pre žiakov neatraktívna podoba súčasných učebníc, ktorú sa snažia týmito materiálmi kompenzovať. Zisteným negatívom ponúkaných edukačných materiálov je aj ich takmer výlučné zameranie na gramatické a pravopisné učivo a opomínanie rozvíjania komunikačných zručností žiaka.

Hana Marešová sa venovala aktuálnej téme využitia umelej inteligencie vo vyučovaní gramatiky češtiny, pričom sa zamerala na nástroje a metódy, ktoré umožňujú personalizované učenie sa pomocou AI. Poukázala napríklad na možnosti využitia AI pri vizualizácii vnútornej štruktúry, čo je nápomocné pri porozumení syntaxe najmä u žiakov s vizuálnym učebným štýlom. Ďalšou výhodou využitia AI je podľa autorky adaptívna prax, čo znamená, že AI dynamicky prispôsobuje náročnosť úloh podľa odpovedí žiakov. Nástroje ako korektory českého jazyka, AI gramatické tútory alebo inteligentné četboty vedú identifikovať bežné chyby a vytvárať personalizované úlohy na zlepšenie slabých miest žiakovej gramatickej kompetencie. Četboty môžu dokonca simulovať konverzačné situácie, čo žiakom umožní precvičovať gramatické pravidlá v kontexte.

Využitie umelej inteligencie vo vyučovaní prvého jazyka a v príprave učiteľov patrilo k „horúcim“ témam konferencie. Okrem spomenutého príspevku Hany Marešovej, ktorý sa stretol s veľkým ohlasom, sa tejto téme venovali ďalšie dva príspevky. Mariona Corcelles Seuba zo Španielska analyzovala zistenia kolektívu autorov o využití nástroja ChatGPT v argumentačnom písaní študentov magisterského štúdia, pričom upozornila na nekritické prijímanie vygenerovaného obsahu študentmi. Portugalské autorky Madalena Teixeira a Mariana Martins predstavili, naopak, optimistické zistenia z výskumu využitia AI pri rozvíjaní slovnej zásoby a pri vhodnej voľbe slov v písanej komunikácii žiakov 4. ročníka základnej školy. Vo všetkých troch príspevkoch prezentujúce vydvihovali jednak pozitívne, ale aj negatívne stránky využitia umelej inteligencie vo vyučovaní jazyka. K pozitívnym nepochybne patrí individualizácia učebných inštrukcií, ako aj rýchla a cielená spätná väzba. V neposlednom rade AI ponúka gamifikované učenie, keďže žiaci sa môžu gramatikou zaoberať prostredníctvom interaktívnych hier. Z nástrojov AI môžu výrazne benefitovať aj učitelia jazyka vďaka pomoci pri generovaní praktických aktivít pre žiaka. Negatívnym javom sú rôzne riziká, ktoré využívanie AI vo vyučovaní jazyka predstavuje, ako je napríklad nedostatok kontextového porozumenia jazyka alebo oslabovanie vlastnej kreativity a kritického myslenia. Podľa H. Marešovej sa preto výstupy AI musia na vyučovaní využívať len ako doplnujúce zdroje, a to pod supervíziou učiteľa.

Českú odborovú didaktiku okrem kolegov z Univerzity Palackého na konferencii reprezentovala Hana Dufková z Filozofickej fakulty Univerzity Karlovej s príspevkom zameraným na úlohu odchýlok od spisovnej jazykovej normy pri posudzovaní dôveryhodnosti mediálnych textov žiakmi základných a stredných škôl. Prvotné zistenia z pilotnej štúdie poukazujú na to, že pravopisné chyby u participantov neznížili dôveryhodnosť textu natoľko, ako morfológické a stylistické odchýlky. Toto zistenie potvrdzuje

významnosť komplexnejšej jazykovej analýzy textov, ktorá sa neredukuje len na pravopisnú stránku, čo sa, napokon, v českej lingvodidaktike zdôrazňuje už dávno.

Zo sesterskej slovenskej lingvodidaktiky zaznela na konferencii okrem prednášky Ľ. Liptákovej téma venovaná písanej komunikácii v primárnom vzdelávaní v podaní M. Klimoviča. Obe vystúpenia spájali spoločný kontext kurikulárnej reformy základného vzdelávania na Slovensku. Obaja autori ako spolutvorcovia nového vzdelávacieho štandardu slovenského jazyka a literatúry predstavili základné kontúry zmien v cieľovej a obsahovej oblasti vyučovania slovenčiny. M. Klimovič aj na základe vlastných výskumných zistení zdôvodňoval koncepčnú zmenu v postavení písanej produkcie. Nové kurikulum sa snaží „odkloniť“ školskú a učebnicovú prax od chápania písania len ako učebnej úlohy k chápaniu písania ako autentického procesu, prostredníctvom ktorého sa mladí pisatelia učia, že píšu niečo niekomu s istým zámerom a že prirodzenou súčasťou písania je reflexia postupu a úprava textu.

Kultúrne a jazykovo blízky poľský kontext zastupovala Elżbieta Awramiuk z Univerzity v Białystoku, ktorá intenzívne spolupracuje s českými aj so slovenskými lingvodidaktikmi. V príspevku sa venovala miestu fonetických znalostí vo vyučovaní poľštiny. Na základe analýzy učebníc 4. až 6. ročníka primárneho vzdelávania konštatovala, že fonetický obsah je najčastejšie integrovaný s morfológickým a syntaktickým učivom alebo s nácvikom pravopisu, ale oveľa menšia pozornosť sa venuje jeho aplikácii pri rozvíjaní hovorenej produkcie žiaka. V tejto súvislosti pripomíname, že porovnanie spracovania fonetického učiva v učebniciach poľštiny, češtiny a slovenčiny bolo publikované v časopise *Didaktické studie* v roku 2020.

Širší presah vyučovania prvého jazyka a podnety pre integrovanú, ale aj inkluzívnu edukáciu prezentovali kolegyne z Univerzity v Maribore v Slovinsku. Simona Pulko a Melita Zemljak Jontes predstavili inovatívny program na podporu nadaných žiakov vo vyučovaní slovinského jazyka a literatúry v primárnom vzdelávaní, ako aj prípravu učiteľov na jeho realizáciu. Program má komplexný charakter a jeho základom je interpretácia literárneho textu, jeho porovnávanie s tematicky podobnými dielami resp. s filmovou adaptáciou. Lingvistickú zložku programu predstavuje práca s jazykovými príručkami, korpusmi a s online nástrojmi. V programe sa využívajú aktivizačné metodické postupy ako napr. riešenie problémov. Melita Zemljak Jontes tentoraz s Alenkou Valh Lopert predstavili integráciu osvojovania si jazykových znalostí s formovaním environmentálnych postojov žiaka prostredníctvom literárneho textu. Príspevok je súčasťou zaujímavého projektu *Komunikovaním klimatickej krízy k úspešnej premene na zelenú spoločnosť*, ktorý sa rieši na Univerzite v Maribore. Na príklade didaktickej adaptácie literárneho textu *Madu obišče jamo* autorky – biologičky Maje Gračner prezentovali edukačný prístup, vhodný pre rôzne vekové skupiny, ako zvyšovať vedomie žiakov o environmentálnych problémoch v tematicky blízkom kontexte a ako vytvárať priestor na komunikovanie o klimatickej kríze. Tento prístup prispieva aj k rozvíjaniu tematickej slovnej zásoby žiakov, vrátane odborných termínov, k prepojeniu recepcie textu s písaním vlastných textov a, v neposlednom rade, k integrácii vyučovania prvého jazyka

s prírodovednými obsahmi. Vzhľadom na čoraz viac zisťované pocity úzkosti mladých ľudí z klimatickej krízy je tento prístup návodom, čo v tomto smere môžu robiť učitelia na vyučovaní prvého jazyka.

V ďalších konferenčných vystúpeniach boli prezentované výskumy rôznych problémov súvisiacich so vzťahom jazyka a komunikácie vo vyučovaní prvého jazyka. Vzhľadom na rozsahové limity tejto správy nemôžeme podrobnejšie charakterizovať všetky príspevky. V prípade záujmu si čitatelia môžu dohľadať viac informácií v zverejnených abstraktoch. Výberovo sa pristavíme pri niektorých zvlášť podnetných príspevkoch.

Príspevok nórskych autoriek Mari Nygård a Agnes Strandberg zameraný na využitie vizualizácie gramatických štruktúr reflektoval tému, ktorej sa vo svojom vystúpení dotkla aj Hana Marešová, keď hovorila o využití AI pri vizualizácii stavby vety. Autorky poukázali na to, že aj keď sa vizualizácia využíva v škole pomerne často, jej zmysluplné použitie pri vyučovaní gramatiky ešte nie je dostatočne preskúmané. Potrebu hlbších informácií signalizuje aj skutočnosť, že študenti majú väčšinou problém identifikovať syntaktické štruktúry. Vizualizácia teda môže pomôcť pri rozvíjaní gramatického porozumenia, ale okrem zjednodušovania musí byť založená na vedeckých a pedagogických základoch. Predbežné výskumné zistenia autoriek naznačujú, že vzťah medzi logickým a vizuálnym myslením žiakov vo vyučovaní gramatiky nie je polarizovaný, ale navzájom prepojený.

Osobitne chceme vyzdvihnúť konferenčné príspevky s koncepčným a metodologickým prínosom. Jimmy van Rijt z Univerzity v Utrechte, nový spolukoordinátor skupiny EduLing, sa venuje vyvíjaniu diagnostických nástrojov na zisťovanie explicitného gramatického porozumenia u študentov. V príspevku analyzoval efektívnosť a použiteľnosť Testu gramatického porozumenia (*Test for Grammatical Understanding*), ktorý je zameraný najmä na porozumenie metakonceptov, ako je valencia, ako aj ďalších súvisiacich konceptov. Vyvíjanie diagnostických nástrojov na zisťovanie rôznych oblastí a úrovní komunikačnej kompetencie žiaka je veľkou výzvou, ale i príležitosťou pre výskumy našej odborovej didaktiky.

Jimmy van Rijt spolu s Mari Nygård prispeli do konferenčného rokovania ďalšou aktuálnou témou, ktorou je vzťah medzi lingvistickou teóriou a vyučovaním gramatiky. Vo svojej štúdii zisťovali mieru zhody medzi lingvistami rôzneho teoretického zamerania (generativisti, kognitivisty a funkcionalisti) pri kľúčových metakonceptoch zo syntakticko-sémantického rozhrania, ktoré by mali byť aplikované v jazykovej edukácii. Výsledky potvrdili vysokú zhodu medzi lingvistami napriek rozdielom teoretického pozadia, čo prináša užitočné informácie pre dizajnovanie kurikula. Podobné prepojenie teoretickej a edukačnej lingvistiky, resp. lingvistiky a odborovej didaktiky, by bolo žiaduce aj v procese zmien vzdelávacích programov, ktorý aktuálne prebieha tak v Čechách ako na Slovensku. Pozitívnym príkladom toho, ako sa v rámci skupiny EduLing zdieľa odborné poznanie a ako sa prenášajú skúsenosti naprieč národnými kontextmi, bol príspevok Katarin Leppik z Estónska, ktorá použila podobný výskumný postup, ako vyvinul J. van

Rijt, a uskutočnila komparáciu pohľadu lingvistov a učiteľov na vyučovanie gramatických pojmov v estónčine.

Ana Luísa Costa z Portugalska a Xavier Fontich zo Španielska, dlhoroční koordinátori skupiny EduLing, spoločne prezentovali výskum metalingvistickej interakcie, teda vzájomného komunikovania o gramatike u študentov učiteľstva prvého jazyka. Nadväzujúc na svoje predchádzajúce výskumy autori v prezentovanom výskume spresnili analytický model na zachytenie priebehu uvažovania a metalingvistického diskurzu študentov. Výsledky ukazujú, že študenti pri vzájomnej komunikácii o danom gramatickom jave uplatňujú rôzne argumentačné štýly a že kolaboratívne uvažovanie posilňuje integráciu gramatických konceptov. Bolo by prospešné, keby sa podobný metodologický prístup uplatnil v príprave budúcich učiteľov prvého jazyka aj v našom akademickom prostredí.

V príspevku portugalských autoriek (Joana Batalha, Adriana Cardoso, Ana Luísa Costa, Laura Ribeiro Lopes) sa prítomnosť istej miery syntaktického uvažovania preukázala dokonca u žiakov primárneho vzdelávania. Deti vo veku 9–10 rokov dokázali explicitne uvažovať o syntaktických pojmoch, konkrétne o subjekte vety, pričom v ich spontánnych predstavách a ich objasňovaní prevládalo sémantické kritérium, teda to, čo dáva zmysel. Tieto zistenia korešpondujú aj so zisteniami z českého a slovenského prostredia (napr. Hájková et al., *Čeština ve škole 21. století I.–IV.*; Klimovič et al., *Implicitné jazykové znalosti dieťaťa*) a poukazujú na potrebu v škole nadväzovať na spontánne jazykové znalosti detí a od začiatku školskej dochádzky ich vystavovať edukačným situáciám, v ktorých môžu premýšľať o jazyku a verbalizovať výsledky svojho uvažovania.

Reflektívnym uvažovaním študentov o jazyku sa dlhodobo zaoberá aj Astrid Wijnands z Holandska. Vo svojom vystúpení analyzovala výskumné zistenia o použití primárnych lingvistických zdrojov, ako sú jazykové korpusy alebo jazyková intuícia používateľov, pri podporovaní reflektívneho uvažovania o jazyku a o jeho používaní. Výskum ukázal, že študenti sa paradoxne uchýľovali k výberu kodifikovaných prostriedkov a ignorovali iné možné varianty z jazykovej reality. Autorka zároveň diskutovala o možnostiach využitia scaffoldingu (odstupňovanej pomoci) pri podpore metajazykového uvažovania študentov z viacerých perspektív.

Uvedené príspevky sú pre naše edukačné prostredie inšpiratívne práve pri prekonávaní zotrvačnosti učiť sa o jazyku a namiesto toho ukazujú, ako sa možno venovať podpore žiakov a študentov pri premýšľaní a diskutovaní o jazyku a o jeho používaní.

Dúfame, že v správe o 6. medzinárodnom stretnutí odborníkov na vyučovanie prvého jazyka so zameraním na edukačnú lingvistiku sme predložili dostatok dôkazov na podporu jeho užitočnosti a inšpiratívnosti aj pre český a slovenský kontext. Ešte raz chceme vyzdvihnúť úspešné organizačné úsilie tímu pod vedením Stanislava Štěpáníka, vďaka ktorému sa toto podujatie na pôde olomouckej pedagogickej fakulty mohlo uskutočniť. Na základe viacročných skúseností môžeme potvrdiť, že stretnutia v rámci asociácie ARLE sú vždy obohacujúcou príležitosťou na vzájomnú výmenu teoretického poznania i praktických skúseností z vyučovania prvého jazyka a umožňujú nahliadnuť do situácie v iných krajinách a konfrontovať sa s ňou. Pridanou hodnotou stretnutia

v Olomouci bolo väčšie zviditeľnenie českej, ale aj slovenskej lingvodidaktiky v medzinárodnom odbornom spoločenstve. Aj za to patrí organizátorom veľká vďaka.

Ďalšie, siedme stretnutie záujmovej skupiny EduLing sa uskutoční v portugalskom Aveire v roku 2027. Ale ešte predtým v júni 2026 sa bude konať 15. konferencia celej asociácie ARLE v španielskej Barcelone (viac informácií na <https://sites.google.com/view/arlebarcelona2026/home>). Dovolím si v mene aktuálnych členov asociácie z Českej republiky a zo Slovenska povzbudiť ďalších kolegov – odborníkov nielen z akademického prostredia, ale aj zo školskej praxe, na využitie týchto príležitostí posilňovať medzinárodné prepojenia, ktoré môžu priniesť impulzy pre zlepšenie vyučovania prvého jazyka v našich krajinách. Ako dokumentujú viaceré príspevky z olomouckej konferencie, pri ich príprave sa spojili odborníci z rôznych krajín, a táto spolupráca vznikla práve vďaka participácii na činnosti asociácie ARLE a záujmovej skupiny EduLing.